

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 128. Джерзі Ситі, Н. Дж., п'ятниця, 2-го липня 1943. No. 128. Jersey City, N. J., Friday, July 2, 1943. VOL. LI

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

76 БІЛІОНІВ ВИДАЛА АМЕРИКА ЗА МИНУЛИЙ РІК

ДЕРЖАВНИЙ ДОВГ ЗРІС ДО 140 БІЛІОНІВ.

ВАШІНГТОН. — Скарбовий рік скінчився з останнім днем червня. Підсумки господарки за минулий рік представляються так: Видатоків було 76 біліонів, прихідів 21 біл., дефіцит 55 біл., а довг 140 біл. доларів.

У видатках зужито 5 біл. і 174 мільйони на потреби населення й держави, решту на війну. Упродовж року зріс довг з 76 біл. на 140 біл., дефіцит з 19 біл. на 55 біл., прихід з 12 на 21 біл., а прихід з самого податку зросли з 7 на 15 біл. дол. (Всі ті цифри заокруглені на біліонах, хоч попри це ще йдуть і мільйони в десятках та сотках.)

З ПОЧАТКОМ ЛИПНЯ ПОЧИНАЮТЬ ЗАРАХОВУВАТИ 20 ВІДСОТКІВ ПОДАТКУ.

ВАШІНГТОН. — З новим скарбовим роком уряд надіється дістати \$500,000,000, або пів біліона, місячно з заробітків, виплачуваних підприємцями. Цей новий податок буде стяганий вже від платень, що починаються з днем 1. липня. Він вносить по 20 відсотків від кожної платні.

Але перших 12 дол. з тижневої плати є вільних для самітних людей. Для подружжия 24 дол. є вільні від податку, а крім цього збільнюється від податку додатково по 6 дол. на тиждень за кожну особу, яка є на утриманні голови родини. Ці податки стягають підприємці, що виплачують заробітки. В них вже зараховано податки перемоги („викторі текс“) і доходів. Харчі, що їх робітники дістають від підприємців, зараховується до приходів і від них будуть вибрати податок.

НЕ ЛЕГКО ПОГОДИТИ ПОСВАРЕНИХ ПОЛІТИКІВ.

ВАШІНГТОН. — Директор Военної Мобілізації Джеймс Ф. Бирнс запросив до себе на розмову віцепрезидента Волеса й секретаря торгівлі Джовнса, щоб дізнатися від них, які то дійсні причини їх негодни, що виявилася прилюдно вчора. Після двох годин спроб погодити обох суперників, Бирнс прийшов до висновку, що нема на це виглядів. Волес ще раз підкрив, що Джовнс спиняв його працю, а Джовнс це раз жахався конгресового слідства над закидами, що їх поробив йому Волес.

ІКІС УЖИВАЄ УРЯДОВОГО ТОНУ В ПРОМОВІ ДО МАЙНЕРІВ.

ВАШІНГТОН. — Секретар внутрішніх відносин Гаролд Л. Ікіс виголосив по радіо промову до майнерів. Ікіс заряджує в імені федерального уряду майнами та всім топливом. Отже він остерігав страйкуючих майнерів, що від продукції вугля залежить вислід війни. Край мусить мати вугіль, чи майнери мають контракт, чи підвищу платні, чи яку небудь іншу нагороду, чи ні. Праця в копальнях мусить йти.

КОНГРЕС ОСТАТОЧНО ЗНІС ХАРЧОВІ СУБСИДІЇ

ВАШІНГТОН. — Вдуже вже цього тижня конгрес виказав свою волю, щоб покінчити з харчовими субсидіями при нагоді пересування взад харчових цін. Голосування в обох палатах виказало дві третини більшості за знесення, отже це голосування вказує, що навіть вето президента буде переможене. Встаки в законопроекті пороблено декілька поправок, як напр. ухвалено видатки до 150,000,00 дол. на зфінансування вже закороених проєктів.

КОРАБЕЛЬ НОРМАНДІ ШКОЛОЮ ДЛЯ НУРЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Коли в лютому 1942 року згорів у причалі 88 на ріці Гудсон найбільший французський корабель Норманді і перевернувся у воду, военні влади рішили видобути його зі дна води і відбудувати. З часом показалося, що затоплений корабель можна вжити на школу для военних нурців. Школа розпочалася в травні 1942 року і досі вийшло з неї 200 досвідчених нурців. Тепер має покінчити курс ще 275 учнів. Адміністрація военної фльоти каже, що це одно із найважчих завдань дістати до нутра корабля і назад з нього виплисти. Тому велика Норманді є знаменитою школою. Норманді перезвана тепер на Лафлет.

ПАНІ РУЗВЕЛТ КАЖЕ, ЩО РОЗРУХИ ПОВСТАЮТЬ ВНАСЛІДОК ПОГОЛОСОК

ВАШІНГТОН. — На пресовій конференції виявила пані Рузвелт свій погляд на причини расових розрухів. Навязуючи до недавних подій в Дітроїті, пані Рузвелт сказала, що головною причиною є пускання поголосок і роздування страху. Вона дістала багато листів з закидами, начеб вона теж причинилася до розрухів тим, що висловлювала свою прихильність до нігрів. З цієї причини вона навіть відложила свій виїзд до Дітроїту на оглядини діточих заведень.

П'ять Сенаторів Облетять Военні Полоси

ВАШІНГТОН. — Сенат уповажнив п'ять сенаторів, щоб полетіли у військовим бомбери довкруги земного гвібю та відвідали американські военні частини, що боряться на різних фронтах по цілому світі. Над тим радів сенат потайки три місяці. Остаточно до інспекційної подорожі вибрані сенатори: Річард Б. Росел, Алберт Б. Чендлер, Генрі Кабот Лодж, Джеймс М. Мід і Ралф О. Брустер. Вони репрезентують обі політичні партії а також і сенатські комісії, що займаються военними справами.

ВІЙСЬКОВИЙ ЛІКАР СКОЧИВ У ПАРАШУТІ З ВИСОТИ СІМ І ПІВ МІЛІ

ВАШІНГТОН. — З найбільшої досі досягнутої висоти, бо аж 40,200 стій, отже 7 з половиною миль вискочив з літака з парашутом лютеант керпел Вільям Рендолф Ловлес. Ловлес має 35 літ, є головою воздухо-медичної лабораторії при Райт Філд, в Дейтоїі, О. Він переїтів 7.61 миль упродовж 23 мітин при частинній температурі 50 ступнів пониже зєра і лише відморозив собі руку при вискакуванні з літака. Він самий хотів перебути експеримент з новим винаходом, який містить оксиген (кисень), потрібний до віддиху у великих висотях. Експеримент був зроблений на летунському полі в Ефрата, в стейті Вашингтон.

МІСТО НЮ ЙОРК І ОКРУГУ БУДУТЬ СТЕРЕГТИ БАЛЬОНИ

ВІЙСЬКОВА СТАНЦІЯ НА ЛОНГ АЙЛЕНД, Н. Й. — Перший бальон охоронний („баридж балун“) на взір тих, що боронять міста Лондону в Англії, випробувано тут для охорони військових об'єктів в Нью Йорку й околиці. Бальон має вигляд ковбаси і є сьрбіної краски. Він підноситься зі шкоруєю 1,000 стій на мінуту.

Чорчил про Сильний Наступ на Держави „Осі“ на Суші, Морю і в Повітрі

ЛОНДОН. — Заки зачне спадати осінні листя будемо свідками нової сильної й завзяті битви на Середземному морі, як і деінде, заповів британський прем'єр, Вінстон Чорчил, промовляючи в старинній Гілдола з нагоди наділення його „свободою міста Лондону“. Чорчил був дуже обережним у доборі слів, коли говорив про дальші военні заміри, але сказав, що Альянти готовяться для „осі“ нові й ще тяжчі удари на морі, суші й в повітрі. Він зазначив, що офензива проти Німеччини піде теж прямо з англійського острова, як теж заповів, що в шкору часі зачне сильнішу акцію російська повітряна сила. Перемогу Альянтів в Тунісі порівняв Чорчил з перемогою над німцями під Сталінградом. Як теж підкреслює, що перемога, яку відносять Альянти в боротьбі з ворожими субмаринами рівняється перемозі в Африці, що була Альянтам 350,000 в'язнів та італійських полонених. Місяць червень, коли їде про субмаринну язву, був для Альянтів найкращим з усіх 45 місяців війни. А коли їде про повітряну боротьбу, то, казав Чорчил, сама тільки Бритійська Королівська Повітряна Сила скинула на німецьких землях на протязі останніх шість місяців 35 разів більше тон бомб, ніж їх скинули німці в Англії за весь час війни. Чорчил заповів ще розгром Японії, а щодо мира ствердив, що він залежатиме вповні від тісної повоеенної співпраці між Британією і Злученими Державами.

НІМЦІ НЕ ЗАБРАЛИ ВІЙСЬКА З СОВЕТСЬКОГО ФРОНТУ, КАЖЕ „ПРАВДА“

МОСКВА. — Комуністична урядова „Правда“ звертається проти тих поголосок, що кажуть, що німці стягнули з советського фронту 50 дивізії і кинули їх на захід. Каже, що німці держат на советському фронті 211 дивізії, а не 180, а на інших фронтах є всього 90 дивізії, а не 120, як це оголошується. Каже, що нема теж німецьких дивізії в Італії, а в Франції, Бельгії та Нідерляндах є 35 дивізії, а не 40. На Балканах, каже вона далі, є від вісім до десяти німецьких дивізії. Ось тим хоче „Правда“ сказати, що тепер є добра нагода для інвазії Європи.

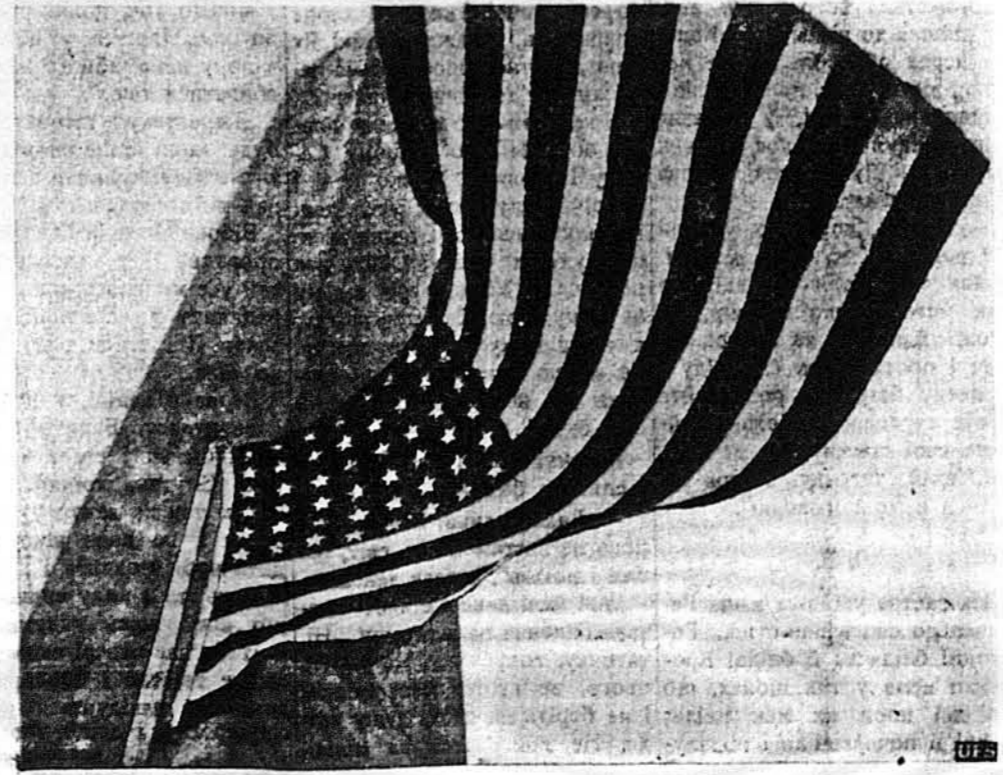
ДАЛІ ЗАПОВІДАЮТЬ ІНВАЗІЮ НА ЦЮ СУБОТУ

ЛОНДОН. — Націстська пропаганда повторяє раз-у-раз, що Альянти зачнуть інвазію Європи цієї суботи, себто 3. липня.

СТРОГА ЦЕНЗУРА В ІРЛЯНДІЇ, ГОСТРИША НІЖ ДЕЙНДЕ

ЛОНДОН. — Цікавим явищем є те, що ірландська преса пише осторожніше про военні події ніж преса тих країв, що є у війні. Кажуть, що це тому, що Ірландія не хоче дати себе втягнути у війну. Так є, що цензор дозволяє подавати тільки самі новинки про военні події, але без усяких коментарів.

INDEPENDENCE DAY

АМЕРИКАНСЬКА ОФЕНЗИВА НА ПОЛУДНЕВІМ ПАЦИФІКУ ВЖЕ ЗАЧАЛАСЬ

ВАШІНГТОН. — Американські частини армії й моринарки заняли спільними силами Рендова Айленд, положений в середині групи островів, що їх називаємо Соломономськими. Покищо не знати, чи при заняттю острова прийшло до боротьби з японськими частинами, бо треба припускати, що вони там були. Сам островець є покритий густими лісами і високими горами. Але може бути вжитий на збудовання летунського поля, не зважаючи на непригожий теренбо, як кажуть, для американських інжинирів не існують нікі перешкоди. Та ось те заняття цього невеличкого острова не було нічим особливим, якби не те, що сказав про це Френк Накс, секретар моринарки. А він заявив, що це є початок офензивы проти японських баз на Полудневім Паціфіку, а в першу чергу проти Мунди, сильної японської бази, віддаленої в Вашингтоні не дають ближчих пояснень щодо того, що означає заняття згаданого острова. Та так є, що назагал всі сподівались більшої американської активності на Полудневім Паціфіку, а тепер перекопани, що вона почалася. Мунда, проти якої будуть звернені наступні наступи, вважалась японцями „Японською Мальтою“, бо була бомбардована від мицного листопаду принаймі 150 разів.

ІНІЦІАТИВА ТЕПЕР УЖЕ В НАШИХ РУКАХ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС. — Секретар Френк Накс, промовляючи з нагоди грошевої кампанії для закупки кружляка „Лос Енджелес“, заявив, що тепер наше положення на Паціфіку таке, що ми рішаємо, коли і де вдаримо, та що так тепер буде аж до кінця війни. Він теж казав, що німці й італійці не можуть перервати наших достав на европейський фронт, що потрібні, щоб вдалася інвазія Європи. Ще додав, що американські літаки є найліпшими з усіх, які існують у цілому світі.

ВІЙНА ШЕ МОЖЕ ПОТРИВАТИ І 4 РОКИ

КОЛОРАДО (Каліфорнія). — Секретар моринарки Френк Накс є тої думки, що все є готове в Альянтів, щоб вирішити остаточну стратегію, що малаб завдати ворогам рішальний удар, але остерігає, що це ще може забрати три або й чотири роки, закн здійсниться. Він згадав за великанську армію, яку ми створили і виеквіпували, яка запевняє нам перемогу. Але, казав він далі, та перемога може бути коштувн і ще не така близька. Теж остерігав перед легковаженням японської сили. Казав, що японці постійно укріпляються на Паціфіку, щоб задержати те, що загарбали по Перл Гарбор.

БРИТАНІЯ МАЛА 6 ДНІВ СПОКОЮ

ЛОНДОН. — Щось не дуже добре з німецькою повітряною силою, коли вже минуло шість днів, а над Англією ніхто не бачив ні одного німецького бомбера.

РЕКОРДОВИЙ МІСЯЦЬ БОМБАРДУВАННЯ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН. — Червень побив усі рекорди, коли їде про бомбардування німецьких міст британськими летунами. Обраховують, що скинено в тому місяці на німецькій території принаймі 13,500 тон вибухових матеріялів.

ВЕРНУЛИ НАЗАД З БОМБАМИ.

ЛОНДОН. — Американські Літаючі Фортеці та інші роди американських бомберів, що літали над французькими пристанями, що є під націстським зарядом, не скинули тим разом усіх бомб, а вернули з ними назад до Англії. А тому, що є такий тепер приказ, щоб скидати бомби тільки тоді, коли видно добре предмет, який має бути збомбардований.

СЕМІЙ РІК ВІЙНИ КИТАЮ З ЯПОНІЄЮ.

ЧУНГКІНГ. — Хоч демократичний Китай веде вже 7 років війну з японським нападником, так є, що китайці є повні надії, що ворог буде розторощений. На китайських обличчях цілком не видно того пригноблення, про яке згадується в світовій пресі. Терплять найбільше інтелігенція як і ті, що є на державній службі через те, що є дорожнеча, але вони творять тільки 4% населення і звикли до цього, щоб терпіти. Робітники так не терплять, бо хоч ціни піднієслись стократно, то в такий самий спосіб піднеслись теж і заробітні платні. Таке стверджено під час пресової конференції з представниками уряду.

12,100,000 ЧУЖИНЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРН. — Таке число подає кореспондент часопису Нью Йорк Таймс з Швайцарії. В тому й вже є военні полонені.

“СВОБОДА” (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:

SUBSCRIPTION RATES:

Table with subscription rates for one year, six months, and three months in both US dollars and cents.

Річниця Народин Америки

День четвертого липня обходиться в Злучених Державах кожного року як національне свято в честь великопамятного 4. липня 1776. року, в котрому то дні представники народу 13 британських колоній в Америці проголосили однодушно так звану Декларрацію Незалежності...

Щастям було для американських колоній, що конгрес з їх представників уважав за потрібне не тільки заявити незалежність американських колоній, але й подати вступ до цієї заяви причини, які заставили представників народу підприємити такий рішучий крок...

Така була сила в проголошенні у цій Декларрації засади рівності всіх людей, в засаді права кожної людини до життя, свободи й шукання щастя, в засаді походження всякої влади від волі правлених, в засаді права людей ломати владу, яка ломить права людей...

Колі республіка, що виросла з Декларрації Незалежності, перейшла огненну пробу революційної війни, ці засади Декларрації стали провідною ідеєю подібних рухів по американських колоніях інших держав й дали почин до створення цілої низки незалежних республік в Америці...

Певна річ, що в поступі свободи й рівності були періоди занепаду й затримки, але назагал по кожному такому занепаді й кожній затримці поступ до свободи й рівності ще більше змагався й ще більше кріпшав...

Польські Голоси до Українців

Різні американські публіцисти, а до певної міри теж і урядові чинники, вже нераз звертали увагу різним т. зв. „чужомовним” групам, щоб пам'ятали, що вони в Америці, а їх члени американці...

Ось це, очевидно, відноситься теж і до американських українців. А зокрема до їхніх відносин до таких інших американських груп, як польської, російської, мадярської, румунської, чи чеської, яких „старі краї” зголошують претензії до українських земель...

Колі їде про американських українців, то вони ніякої „війни” з ось тими згаданими групами тут не ведуть. Вони тільки час від часу обурюють право українського народу на самостійне життя. А це значить, що відповідають ось тими групами тільки тоді, коли ті групи обороняють в Європі насили над Україною...

Маючи це на увазі, треба вважати корисним об'явити, як з польського боку поглядають зораз частіше голоси про українців і українську справу в пристойніший тоні...

Кому як кому, але американським полякам треба було все це вже давно сказати. А що вони ще звідси вислали поміч, щоб допомогати Польщі підбивати українські землі, як це було останньої війни, то тепер повинні виразно визнати, що таке поступовання є помилковим і погубним...

гу від — американських чи канадійських поляків.

Чому так? Дуже просто. Американські чи канадійські українці польському народови кривди не бажать. Навпаки, бажать йому якнайскоршого і ровного визволення. Українці ніколи не виступали проти польського визволення. І ніколи нічим його не спинювали. Тільки ставили ту вимогу, щоб Польща не відроджувалась державно коштум українських земель і українського народу...

Характер творчости Шашкевича ріжниться засадничо від творчости Шевченка у Східній Україні. Шевченко поєднав своїм майстерським і пророцтвом словом, що стало національною евангелією українського народу...

Микола Чубатий.

ПЕРЕМІНИТИ ЮВЕЛЕЙ М. ШАШКЕВИЧА У ВЕЛИКИЙ ЧИН АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Маркіян Шашкевич та практичне українство.

Цей рік це ювілейний рік о. Маркіяна Шашкевича. З днем 7. червня зачали ми ювілейний рік, сто літ смерті поета та пробудителя Західної України. Підкреслювати значіння виступу та появи Маркіяна Шашкевича, це значить писати цілу історію національного відродження Західної України...

Пришов Маркіян Шашкевич і приніс пробудження українського народу в Галичині і приніс його не так своєю поетичною творчістю, як радше прикладом; жертвою свого життя, своєю практичною творчістю, що проломлювала студенті леді серед тодішніх галицьких русинів...

Тому зовсім просто підемо по слідам ідеї Шашкевича, коли обмежимося до свят таких розмірів, які нині можливі, натомість подобаємо, щоб свято Шашкевича стало загальне, щоб відбулося дослівно у кожній збірній клітині американських українців...

рок, це практичний дороговказ людини-ідеїста, мовчазний взір для інших.

Святкування Шашкевича-ювілею повинно бути Загальне.

Столітній Ювілей Маркіяна Шашкевича припав серед страшного світового пожару, коли теж не слова, але дія важаться та вирішують долю народів на сотки літ. І нині треба як в часах Шашкевича не слів, а тільки чину. Треба такої жертвеної праці для українського народу, як її давав вирождок цілого свого життя Шашкевич...

Зі самої природи річи, що Маркіян Шашкевич був українсько-католицьким священником, українсько-католицька духовна влада дала почин улаштувати велике Ювілейне Свято М. Шашкевича в Нью Йорку в перших діях жовтня цього року...

Одначе моє таке переконання, що поза тим центральним святом повинно відбутися Ювілейне Шашкевичівське Свято у кожній громаді, а навіть у кожній установі, в братстві чи товаристві. Не треба пориватися зараз на величаві концерти. Кого стати на величавий концерт, на святочні промови, то добре. Але це неконечно, бо й не все це нині можливе...

Тому зовсім просто підемо по слідам ідеї Шашкевича, коли обмежимося до свят таких розмірів, які нині можливі, натомість подобаємо, щоб свято Шашкевича стало загальне, щоб відбулося дослівно у кожній збірній клітині американських українців...

Святоний обхід мусить нас основно запізніти з чиним Маркіяном Шашкевичем з його ідеалами. Перед очі американських українців треба поставити усі ті труднощі, з якими він стрічався та серед яких невимовно твердих обставин мостив він шлях українській мові до церкви, потім до західно-української інтелігентної родини, у товариське життя, а вкінці у школу як мови виховання мас, мільонів українських людей...

Ось тому свято Шашкевича не може бути поверховним, таким, що люди нераз самі не знають по що воно влаштовується, але таке, щоб Шашкевичівська ідея — рідна українська мова у нашому житті стала річчю реальною. В протинному випадку краще не загадувати про Шашкевича, коли ми самі не виконуємо його заповіту, діти дітям своїм не кажемо триматися заповіту о. Маркіяна. Шашкевич це тип дітяч, в якого це поверховна фізика була істотою життя, тільки чиннок та жертва аж до цілковитого спалення себе на жертвинку народу...

Тому ювілей Шашкевича повинен полишити нам практичний чин, що посунув би збірне життя американських українців вперед та дав поміч українському народови в Європі. Шашкевич зачинав відродження нації сто літ тому, а ми маємо нині номогти українському народови не фразою, але ділом його завершити. Коли Шашкевич це символізована наша національна свідомість, це наше привязання до рідного, то нам треба зі свого боку робити це, щоб Шашкевича зерно не то змало, але навпаки, щоб виробило і завершилося добуттям незалежності українській нації в Європі...

Як найкраще можуть американські українці відсвяткувати цей ювілей чином?

Найкраще можуть американські українці відсвяткувати ювілей Шашкевича, коли від себе дадуть поміч старому краєви, гнізду наших батьків, нашої мови, нашого „русько-го серця та рускої віри”. Ми віримо, що американські українці вилонять остаточно споміж себе так дуже потрібну репрезентацію, Екзекутиву Американських Українців. Перед нею стане великанське завдання пропаганди правди,

пропаганди української справи. Перед нею стане завдання підготовки до майбутньої недалекої вже Мирової Конференції. Хто знає чи в дальшій розвою війни не стане перед американськими українцями ще й великанський обов'язок гуманітарної помочі тисячам українських людей, що їх дальша війна може викинути поза границі рідної країни. Шашкевич ізза гробу кличе нас до великого чину, якщо дійсно „русське в нас серце і віра руська”.

Це потрібне завдання американських українців може бути доконеане тільки підбором зрілого людського матеріалу до такої великанської та відповідальної праці. Для її зреалізування треба теж великанських сум гроша. Ті суми, що йти мусять не в десятки, а в сотки тисяч доларів мусять американські українці зібрати. Як Ювілейний Шашкевичівський Дар для справи визволення українського народу в Європі. Як прийде лежуча потреба в останній хвилині вбоге американське-українське громадство їх не зложить, але розложивши на ширший час воно буде всіли вивязатися зі свого завдання.

Тому моя скромна суггестія американському землякам, щоб по всіх осадках, де тільки живуть українські люди, по всіх закутках, де тільки сходяться українські земляки, повинно відбутися скромне, але масове ювілейне Свято Маркіяна Шашкевича, з величезною збірною кампанією на „Фонд Помочи Братови за Морем”. Нехай ні одно братство, ні одно товариство не лишиться позаду, але нехай чиним, збірками на ратування українського народу в Європі, на ратування його від неволі, задокументує свою приналежність до українського народу, пробудженого Маркіяном Шашкевичем.

Створім „Фонд Помочи Братови за Морем”.

Ми в старім краю мали свято та нагоди, в часі котрих усі збірні йшли виключно на означену ціль і ніхто не смів чаршити тої національної чарности. Коляда, наприклад, все була монополом Рідної Школи, збірка Першого Листопада та Зелених Свят власністю інвалідів та інвалідів дітей. Ніяка установка не сміла тоді виходити зі своєї збірки. Моя рада, щоб цього року усі Шашкевичівські обходи, а вони всіюди повинні відбутися, йшли під квіточем великої збіркової кампанії на „Фонд Помочи Братови за Морем”.

Гроші ті повинна кожна установка умістити у себе на окремий рахунок як Залізний Інернурний фонд аж до часу, коли повстане Центральне Представництво Американських Українців та перейме на себе всю працю оборони Українського Народу в Європі враз зі збірними залізними фондами по всіх місцевостях. Щоби ті окремі рахунки не могли бути ніким порушені, треба окремо ухвалою членів забезпечити, що їх ніхто ні не підійме, ні не позичить на ніякі — хочби й як пильні видатки. Вони будуть передаті тільки виключно на Фонд Ратування України або „Фонд Помочи Братови за Морем”.

Нехай ні одна українська установка не буде, яка не подбалаб, щоб у неї такий залізний фонд повстав. Де він вже є, треба його поважно доповнити, подвоїти, а то потрібні, щоб американські українці були готові тими матеріальними засобами відперти всі заїзаня ворогів на українську рідну землю, на волю наших братів, на справедливість між народами. Нехай одна установка перед другою, одно місто перед другим мають амбіцію себе передсидувати рівністю праці та величиною призбираної суми. Колиби американські українці потрапили у своїх товариських касах призбирати найменше десятки тисяч, а то й сотню тисяч доларів, то тим способом найкраще відсвяткували би столітній ювілей пробудителя Західної України о. Маркіяна Шашкевича. Таке святкування це буде святкування могочум чином американських українців, гідним нащадків великого та славного народу.

Тому кличу до Вас Дорогі Земляки: Хай впродовж цілого цього ювілейного року доходи, збірки кожної американської української установи йдуть на рахунок залізного „Фонду Помочи Братом за Морем”. Святкуймо ювілей Маркіяна Шашкевича великим чинном американських українців. Це буде найкращий ювілей.

ЦИРА ЛЮБОВ

Олексій, вислухавши про усе, казав: Побачи, що ваш брат і що родичі скажуть. Та послухаю, що говоритиме і духовний чин. Тоді скажу своє останнє слово, та й робіть, як знаєте. Галочка, почувши це, пішла у кімнату, руки замаючі. І через увесь той день Галочка кріпко смутна була: сидить усе проти Семена Івановича, дивиться на нього як ясочка, а того, об чім говорять і не слухає. Дивившись, дивившись, вже видно як стане їй на серці дуже важко, то вихопиться у кімнату, і що то, Господи, плаче!.. Прийшлося прошатись. Галочка вже й міри нема, як плакала! Цілувала його, пригортала до себе, хоче щось сказати, та за сльозами слова не промовить... Олексій зложив руки, дивиться на це, а сльози і у нього, казав: Побачи, що ваш брат і що родичі скажуть. Та послухаю, що говоритиме і духовний чин. Тоді скажу своє останнє слово, та й робіть, як знаєте.

забудьте, як вас я щиро любив і що для вашого щастя зробила!... Прощайте!... Спасибі вам, що ви мене любили!... що ви мені дали знати щастя на цім світі!... Прощайте на вік!... Випустила його з рук, ледве дійшла до кімнати, та і впала перед образом. Як же почувла, що вже у останне за ним зачинилися двері, у останне загомонів його голос, вона й заридала! Душу свою готова була виплакати!... — Устань, донько, устань! не плач, не журися, не вбивайся так! Коли справді, що так його кріпко любиш, то хоч і проти ночі, сам піду і приведу його. Не розривайте своїх сердець! Може знайдете свої щастя? „Нехай, таточку, завтра усім з вами поговорю”.

хали (видко було, що сю ніч плакала), а сама так від вітру і вальється. Олексій аж злякався, побачивши її таку. „Доню моя мила!” став казати до неї, відчеплюючи її, „вітхо моя, Галочко сердешна! Тиж моє серце розриваєш, страждучи так! Як мені дивитися, що ти сама себе живи у домовину кладеш? І я не спав усе ніч, і я плакав об тобі і об нашому Семену Івановичу. Жакоко мені і його. Роздумавши усе, далі помолившись Богу, порішився: що буде, то буде, не буду вас розлучати. Усякий гріх візьму на душу свою. Сам постражду, а не відииму вашого щастя. Та з цєю думкою післав батрака до нього, щоб мершій їхав сюди”.

це мені важко тільки отсю годину, а то і нічого. Тепер, панотченку, пустіть мене у Хоршин: я там проживу до неділеньки, та тоді вже просити зробити останню мою воленьку!... — Що хоч, доню, роби; куди хоч, їдь: ні у чому тобі запору нема, аби ти переслала вбиватися так. „Перестану, таточку, і не буду, коли стане сили сповнити мою думку, коли заволодію над моім серденьком!” Зібрав Олексій Галочку і виводив її у манашир. Вона там усе молилася, постила, по радилася з черницями, котрі знали її і вмiли раду подати до діла. Зараз з неділі, у понеділок і вернулася. Бачить Олексій, що ніби вона стала кріпчеська... Смутна, кріпко смутна! Часом так як задумается, так бучим і не знає нічого: сидить собі, мовчить і все руки ломить, та з виду видно було, що вона щось надумала, та боїться пан-отцеві сказати... А як не те, так і проворненно ходить, і навідується по господарству, і дещо упорає. (Дальше буде).

Галочка так і стрепенулася і спитала бисстро: „Щож?” — Лиха година! Батрак вже його не застав. „Чуть світ, він вже і поїхав”, сказав деньщик. „Аж мені лєкше стало!” сказала Галочка оддихнувши. „Ні, таточку, голубчику. Не робіть цього, не губіть мене зовсім і не беріть на свою душу грішочці її почервоніли і позапужали”.

Американці Через Націстичні Окуляри

(Докінчення)

Люди, що знають добре Німеччину, помітили здавна, що німці мають звичай малувати свого противника як найчорніше, дарма, що вислід часто виходить протворичний і нелогічний. Таке власне трапилося з націстичною пропагандою проти американоців. Виходять американці в націстичній пропаганді з одного боку слабкими, ділетантськими, смішними, а рівночасно твердими, розсудливими, безпощадними капіталістами й імперіалістами. Іх малюється з одного боку як кукли в руках британців, а з другого боку як консекветних ворогів британського імперіалізму, котрі хочуть самі захопити британські колонії для себе.

Найкращими засобами для малювання американоців чорними являються мурипи й жи́ди. Жидівське-й мурипське питання це постійна пластинка на націстичній грамофоні. І предивні річи видумують націсти для довготерпеливих німців. „Донав Цайтунг“ наприклад писала про масові походи мурипів, і ця вістка потім обігла всі націстичну пресу. Потім чотириста німецьких газет завели в себе правдиві недільні вістки про мурипів.

Що націстичні газети видумують про американоців жидів, це вже переходить людську уяву. Згадані вже вгорі Август Гальфельд писав в „Ангріфі“, що в Вашингтоні зросло сильно населення міста, а в ньому зросло передусім число жидівського синагога показала замалою. Тоді, мовляв, уряд рішив збудувати нову синагогу для Вашингтонських жидів коштом шістор мільона доларів. Можна собі легко уявити, що про це думають американоські податковці! — каже цей Гальфельд, котрий колись побував в Америці й повинен би знати, що в Америці уряд не будувє церкв ніякому віроісповіданню. Та в націстів видно правда, як у кожного дикого народу, це тільки те, що приємне народови.

Немовби для дорівняння цій брехні, інша німецька газета, „Райніш-Вестфеліше Цайтунг“, написала, що президент Рузвелт розгніваний на тиженев „Сатердей Івінг Пост“ за поміщення статей проти жидів, погнав усіх накладців до визниці, а до редакційного штабу набрав самих жидів.

Ще пішим популярним кошиком, на котрому люблять їздити націстичні пропагандисти, це балачка про американоських мільонерів, що торгують війнами. Приміром уживання цього кошика може послужити напад націстичного „Райху“ на Генрія Кайзера, відомого будівничого кораблів; стаття представляє його біржевиком й хабарником.

Націстична преса послугується широко відповідно лі-

добрими виїсками з американоських газет, що мають на читачів зробити в ражіння страшного нутрішнього конфлікту в Америці. Ці виїмки залюбки послуగుються цитатами з письменників і газетарів, котрі в даний день за щось критикують Вашингтонський уряд або альянтську політику. Через те, що зо статей наводиться тільки підобрані уступи, цілість робить вражіння, що в Америці розгорілася справжня громадянська війна.

Традиційним коником націстоів є теж балачка, що американці ще далі вважують британців своїми діличними ворогами. Бритіець попри жада є в націстів головним виновником, що втягнув Америку до війни. Та тепер очевидно американці чомусь скорумповані в тому згляді; часто можна читати тепер у націстичних газетах стрічки, що мовляв „тільки кілька патріотів, таких, як Ліндберг“ роблять щось таке, що подобається націстам; виходило би, що такі патріоти це в Америці меншина...

Традиційним коником є теж балачка про політичну корупцію в Америці. Новиною в цій старій пісні є розставання політичної корупції на військовій справі. Гітлерів „Фелькішер Беобахтер“ доносил раз до слівно з Африки: „Американоські генерали в Африці наракують постійно, що їх віддано під керму політичних комісарів, як у Росії“. Каже цей Гітлерів прибічний орган, що „американоць нік не може зрозуміти національної самопосвяти німецького офіцера; американоський офіцар остається навіть в уніформі декратом або республіканцем“. Звісна річ, що хтось когось тут не може зрозуміти.

„Гамбургер Фреденблат“ у своїй правдивій рубриці „питання й відповіді“ помістив був запит „цікавого“: Чи може американоська продукція стати небезпечною для Німеччини? а потім відповідь: „Ні. Багато-розрахувана американоська продукція остається далеко позаду за чванькуватими обійанками жидівського оруду, Рузвелта. Вона не може розвинути спринчии страйків, які є на порядку дня. Ми мусимо зрозуміти, що американці нині не можуть уже більше будувати хмародерів, а тільки вести розсупне життя в хмародерах. Американоці це мають машинерію, але вже не мають винахідників. Де поділіся дні Едісона?... Американоські фабрики стали місцими політичних зборів, подібно як американоської військовий табори стали таборами для забави хлопців і дівчат“.

Ось так раби Гебельса малують німецькому народови американоців як здегенерованих синів справних американоців, котрих німці звали з першої світової війни. До яких

меж посувається ця пропаганда, можна бачити з різних „аналіз“. Ось наприклад „аналіза“ президента Рузвелта в газеті „Цвельф Ур Блят“: Злучені Держави під кермою Рузвелта ведуть війну за своїми правилами. Ці правила кладуть сусперечности й нелогічність вище здорового розуму, роблять героїв з дезертирів, перемоги з програніи. Але як можна ждати чогось іншого від краю, що йде за божевільною людиною?”

А ось ще один приклад „аналізи“, їм разом американоської інвазії Африки, поміщеної в „Берлінер Нахтасгабе“:

„Бонзливий напад на Африку зраджує поведінку умово божевільної людини, котра бачить тільки найближчих успіх, не добачує шкідливих наслідків свого вчинку, які прийдуть пізніше. Але нажаль, ми мусимо замітити, божевілья є зарозливе. У краю божевільного Рузвелта багато людей набирається недуги й по „переможних донесеннях“ з Орану багато людей почало поводитися по божевільному. Ці люди, очевидно, утруднюють Німеччину добитися справедливого мира, бо вперед треба би вилікувати тих людей, поки їх буде можна признати за рівних співників“.

Важко сказати, до якої міри німецький народ повірив у ці брехні, зроджені з хорой уяви Гебельса й Гітлера. Можна присутити, що молоде покоління німецького народу, котре не мало особистого досвіду з американоціями, приймає в добрій вірі цей фабрикат націстичної машини. Однак певні вказівки дають нам основу догадуватися, що вони не приймають усега за святу правду та що вони є змішані. В День Колумба „Фелькішер Беобахтер“ подав на першій сторони „картун“, на котрому Колумб, дивлячись на Вашингтона, каже: „Якби я знав, що станеться, я був би не був відкривав Америку“, але того самого дня „Цайт“, націстичний орган у Празі, писав: „Як ми думаємо про Америку, ми думаємо про Декларацию Незалежності, котра все це висказує всі ідеали людства, гідні прийняття. Ми думаємо про народ Америки, котрий посідає все, що робить життя вартісним“.

Можна дивуватися, як цього роду речення переїхали цензуру або в якому концентраційному таборі опинилися їх автор. Однак це можливо, що якраз такі речення, що прорвалися через цензуральні заборони, виявляють справжню опінію німецьких мас. Можливо, що ветерани першої світової війни це пам'ятають, що зробила сильна й велика Америка, а їх матери й жінки пам'ятають, як щедра Америка піклувалася німецькими дітьми по війні.

На всякий випадок буде це незвичайно цікавим досвідом для людства побачити, як поведеться край, котрий не має доступу до правди, котрий

РЕВОЛЮЦІЙНА ЕВОЛЮЦІЯ

(Розвій червоної армії. — Нові медалі. — Націоналістичний рух).

Ніодна армія в світі не пройшла таких великих організаційних духових змін на протязі останніх 24 літ, як це сталося з червоною армією. Зорганізована в січні 1918 р., ця армія знесла старшинські ступні, завела „рівність і братерство“ усім робочим людям. Командантів частин призначували „по засадам“. Траплялося, деколи, що з куховара робили полкового команданта, а коли цей відмовлявся від влади, прозивали його „буржуазним лакеєм“, контрреволюціонером, мочимордою, смітням, словом вживали всіх тих прикметників, якими обладає тепер Тичина, Богомолець та Ко. канадійських українців. Ріжниця тільки та, що Червона армія робила це тому 24 роки, а бідна наша тичина остає тичиною... або просто сухою гілкою... Характерною рисою усіх словян, каже один англіець, це велика різниця між їх словами і ділами. Це теж була визначна характеристика червоної армії. Зараз по проголошенню рівности і братерства заказано вдержувати старшинські кухні при військових частинах. Але тогочасний виходить другий наказ, який дозволяє на ведення кухні для командного складу з тим застереженням, що можуть там харчуватися теж солдати, за належною доплатою. В практиці, солдати не мали чим доплачувати і старшинські кухні залишилися як перешкода, тільки з новою назвою. Але був і вовк ситий і коза ціла. В теорії, коли червоноармієць втік з фронту, його треба було вислати за кару в запліля, до школи науки марксизму. Але коли після цього цілі частини забиралися з фронту на науку марксизму, за піхотної лінії вставляли машинкові креслі, як так само розстрілювали солдатів, як це діялось і за царських часів.

Найцікавішим явищем в 1919 і 1920 рр. був старшинський склад червоної армії. Не маючи старшин комуністів большевики наставляли командантів частин навіть рянних реакціонерів, а до них до нагляді приділювали політичних робітників в менших частинах, а комісарів при більших частинах. Ці політичні комісари вели нагляд над діянням командантів, складали точні звіти двом комісарам вищих частин і так йшла взаїмна шпільнажа від найнищого до найвищого щабля. Хто привик до європейського життя, цьому ось така система в ар-

мії яка в кожному народі повинна мати найдейніші сили, була незрозуміла і не могла ніяк піднести боездатности армії.

Навіть в генеральному штабі в Москві сидів довгий час бувший царський генерал Брусілов, а командантами поодиноких армії були дуже часто чорносотенці, які нагло перемінілись в запеклих комиуністів. Таке було в большевицькій армії в Україні в Балті в квітні 1920 р. Є навіть здогади, що саме ці чорносотенці вже тоді хотіли зніщити Українську Галицьку Армію і вели явну протиукраїнську акцію, хоч все прикривалися комісарами. Треба признати, що тим царським старшинам вдалося вповні довершити своє діло, цебно захоронити всі царські землі під одним прапором та ввести советську армію в рами російського націоналізму. А доказом цього є теперішнє введення нових військових відзнак, які вже не мають нічого спільного з комунізмом. Це воєнні нагородні ордени Александра Невського, Маршала Суворова та Кутозова.

Хтож були ці полководці, якими гордіться тепер старшинський корпус червоної армії? Орден Александра Невського це прямо відношення ордену св. Александра Невського, заложеного Петром Великим в 1825 р.

Маршал Суворов був шведом, а родився в Финляндії. Як старшина брав участь в війнах з турками, французами а головно з поляками в 1764—1769 р. Він то розбив армію ген. Косцюшка, здобув Варшаву і справив там відому страшну різню на передмістї Прага.

Маршал Кутузов, князь Смоленський, це ученик і гідний наслідник Суворова. Він теж як молодий старшина брав участь у різних війнах, деколи під командою Суворова, а деякий час був і губернатором Києва. В часі наступу Наполеона на Москву в 1812 р. Кутузов був головнокомандуючим російських військ і своєю тактикою відступу і нищення розбив французьку армію.

Додаймо до цього створення нової військової еліти советської армії, гвардейських полків, які одержували навіть подвійну платню і мають різні привілеї, то матимемо повний образ еволюції советської армії за останніх 24 роки. Ніщо тут дивного, бо ця еволюція йшла тільки по логічній дорозі розвитку боездатности кожної армії.

І коли чужинні військові фахівці не доцінили сили червоної армії, то тільки тому, що така еволюція в їхньому краю булаб зніщила армію до щенту. Видно з цього, що советські діячі знали краще сестіху російського народу і після цього переводили реорганізацію армії. Як подають американоські газетари, то в Советях створено цілий рнд нових воєнних відзначєнь. Може тепер і нашим „товаришам“ попадає за їхню вірну службу якийсь ордер!

НАДІЮТЬСЯ ІНВАЗІЯ ЧЕРЕЗ НАСТУП НА ФРАНЦУЗЬКУ ТЕРИТОРІЮ

БЕРН (Швайцарія). — Є поширені поголоскі, що ген. Ромель обіздає в Франції всі важні оборонні місця, в першу чергу летунські поля, бо націсти рахуються з тим, що Алянсти готові розпочати інавазію Європи від здобуття Рівьєри. Теж кажеться, що німці держать на поготівлі недалеко Ліону армію з 350.000 вояків, призначену для оборони Рівьєри.

AMERICAN HEROES

BY LEFF

The Distinguished Service Cross has been awarded Staff Sgt. Doyle Kimmerly of Huntington, Texas, for manning a sub-machine gun and returning the fire of low-flying enemy planes during the Jap attack on Hickam Field. When his ammunition was gone he ran from the cover of his truck to get more, and kept firing until the truck was bombed. He showed bravery beyond the call of duty. Figure out for yourself how much you can invest in War Savings beyond what you are doing now.

ВИДАЮТЬ НОВИЙ ЦІННИК ПОМЕР КОЛИШНИЙ НЕВІЛЬ-ХАРЧІВ ТА ПАЙКОВИХ ТАЧОК
ВАШІНГТОН. — Бюро Адміністрації Цін оголошує ціник для харчових продуктів в детальной продажі. Цей ціник є складений для 150 різних округ кolo великих міст. Разом з тим оголошується кількість тчоч пайкових, які вибирають власники крамниць при продажі споживних артикулів.

ЖІНОЧА БІЛЬШІСТЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ?
На зборах Товариства Спеціальних Книгозбірєв завив помічник секретаря торгівлі Ф. Р. Вилсон, що в 1910 р. мужеська більшіна в Злучених Державах була всього 2,800,000 душ. Ця більшіна малє кожного року на 100 тисяч і вже в короткому часі жінки будуть в більшости. Загальне число населення, казав він, перейде в місяці червні 136 мільонів душ. В 1946 зможемо продукувати на 46% більше як в 1940 р., а це значить, що коли наша продукція в 1946 увпала до уровня 1940 року то в Злучених Державах буде тоді 19 мільонів безробітних.

Хоч загальне число населення збільшилося, то фармерське населення від 1940 р. зменшилося майже на чотири мільони душ.

Розумні Жінки
ЗНАЮТЬ, що ТЕПЕР є найліпша пора купувати футру на зиму.
ЗНАЮТЬ, що НАЙКРАЩІ футра, найбільший вибір, найдешевші ціни знайдуть у вирібництві

MIKHAJLA TУPАНСЬКОГО
Вступіть сьогодні і спробуйте вже готові зроблені футра з PERSIAN LAMB, MUSKRAT, HUDSON SEAL і т. д.

Michael TURANSKY
350 — 7th AVENUE NEW YORK CITY
Bet. 29 & 30 Streets, 16th floor
Lackawanna 4-0973

НАЙБІЛЬШИЙ ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ.
Лябораторія Бел-Телефон Компані має найбільший фотографічний апарат, який виготовляє детшо 800 негативів. Апарат є такий великий, що фотограф працює в його середині.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Повідомляемо громадянство міста Нью Йорку, що СТАРАННЯМ ОБЕДНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ буде влаштуване :

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ДЕРЖАВНОСТІ
ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ
У НЕДІЛЮ, 7. ЛИСТОПАДУ 1943 Р.

Щоб гідно шанувати цю велику подію в житті українського народу, що 25 років тому створив був свою власну демократичну західно-українську республіку, Комітет просить місцеві парохії та всі організації здержати в згадану неділю від влаштування яких-небудь підприємств.
Обеднаний Українсько-Американоський Комітет м. Нью Йорку.

НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА

JULY 4th 1943
В ПАРКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ 675-681 SO. 19th ST., NEWARK, N. J.
В НЕДІЛЮ, 4. ЛИПНЯ (JULY 4, 1943)
В 3. год. пополудні розпочнеться
П-К-Н-К
В 6. год. Спільна Вечера і промови на тему дня, опісля забава при добірній Орхестрі.
Прімімо Вас прійти на це свято. Вступ вільний.
КОМІТЕТ.

НОВИЙ ВІНАХІД ЛЕТНИЦТВА.—Цей літак це останній винахід Дядька Сема для війни. Хоча виглядає як літак, все таки це не літак, бо не має мотора. Це так званий „глайдер“. До того це „амфібійний“ „глайдер“, бо він може осідати на воду і на сушу.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Адв. Марсел Вагнер синдиком міста.

Українська громада в Джерзі Сіті може радіти з нового визначення, якого зазнав адв. Марсел Е. Вагнер, що є відтрьох років есеблменом нью-джерської легіслації. Саме тепер мейор Генг іменував адв. Вагнера заступником синдиком міста, себто правним заступником міста.

НЮ ЙОРК, Н. П.

"Організація Родичів Американської - Української Вояків - Чок".

Думка зорганізувати українських родичів, опікунів, мужів, братів - сестер і жіноцтва, яких сини, дочки, брати - сестри чи сироти знаходяться у військовій службі нашої американської батьківщини, шириться щораз далі і далі. Свідомий елемент серед нашого загалу підхопив значиння такої організації і став залюбки до неї горючись. Перша така організація сформувалася в Брукліні, Н. П., друга в самім Нью Йорку, а третя в Ньюарку, Н. Дж.

Організаційне віче пьюйорських родичів в Деві. Матері було велічаве. На вічу явилось поважне число родичів - около пятьсот - батьки, матери, брати, сестри, опікунни, подружжі - мужи. Настри був дуже бадьорий. Значиння та цілі цієї організації представили пп. Петро Задорещкий та Юліян Павчак, місцево-голова бруклінської організації. Збори рішили на місці осунувати таку організацію.

Кожний з родичів зложив вступне, почім наступив вибір нового уряду. Головою пьюйорської організації вибрано п. Йосифа Хомова, найстаршого родича, а заступником п. Петра Задорещкого. Продовження цих організаційних зборів відбулося дня 13. червня, п. р. Тут теж явилось достаточне число нових членів-членкинь і уформовано загальний устрій організації. Слідуючі збори пьюйорської організації відбуються в неділю, дня 4-го липня.

Ось такі організації повинні повстати в кожній українській громаді - оселі, де тільки який член-членкиня рідні знаходяться в мілітарній службі нашої Америки. Членом такої організації може бути кожний родич-батько, мати, брат, сестра, опікун, муж, чи жінка. З огляду на вагу теперішньої війни та значиння цієї організації на будуче - збори рішили прийняти в членство також і інших громадян-громадянок, як почесних членів-членкинь, що самі домагаються стати членами.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРІЄДНУВАННЯ ДО НЬОГО ЯКНАБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

членими, щоби мати змогу помагати цій організації жертвою, доброю порадою, чи працею. Для убогих родичів членство є вільне.

Як таких організації створитись около двадцять, то тоді склечиться "Зізд", що вирішить і одобрихь статут для цієї організації та установить централу, яка кермуватиме нею, її працею. Двадцять місцевих організації це вже була би поважна сила для установлення централі. Ходить тепер тільки про те, щоби родичі прискорили організаційну справу, бо пора є дуже а дуже важка.

Платформа праці цієї організації є вельми широка, а саме: Домашній Фронт. При допомозі родичів, братів, сестер, опікунів, чи жінок, або при допомозі іншого середника "булетину" чи "листка", хочемо стаяти з нашими дітьми, сиротами, жінками, чи мужами, що є у службі нашої вітчизни, в постійній контакт, інформуючи їх про домашні справи (а кожний вояк думає головно про дім-рідно), про річі, якими вони найбільше цікавляться, виробляючи в них бодрого духа для добра нашої вітчизни, для кращого світа, для перемоги правди над лукавством. Для перемоги демократії над диктатурою - рабством, для свободного життя вільної людини. Організація даватиме також і матеріальну поміч, де тільки знайде на це потреба. В армії є багато наших сиріт чи вояків, яких родичі є в Европі, як теж багато дітей вільних родичів, а війна принесе багатьом користь, а багатьом нещастья горе. В багатьох випадках потреба буде відповідної опіки привернення вояків до життя світської людини-громадянина.

Даліше іде про допомогу нашій вітчизні Америці, щоби покочати наших ворогів. Тут спадає на організацію активна участь у всіх ділянках военно-громадської співпраці.

Це була би праця, так сказати, на протязі війни. Однак подати про організацію з централею до повоеної праці - для наших синів, дочок, чи сиріт, мужів чи жінок, що повернуть домів, щоби вони при допомозі центральної організації стояли з собою в сталім контакті для добра нашої вітчизни Америки, для синога власного добра і для добра наших братів і сестер матери-України. Така організація може дати нашім і на цілі покоління, а її значиння можуть принести невисказанні користі.

Тут входить також програма видання Альбуму наших дітей, сиріт, мужів, чи жінок, що вже пішли або підуть до мілітарної служби нашої Америки. Кожна громада-оселя виробляла такий альбум (книжку фотографій) для кожного родича, опікуна, мужа, жінки, обнимавши кожну одиницю української родини, що служить, чи ще служитиме до кінця війни в мілітарній силі Америки, а централія видасть загальний альбум, що послужить пам'яткою поколінням. Тоді все стоиме перед нами наше героїське війське, що наражає своє життя, проливалю свою кров за ідею кращого життя, кращої долі вільної людини нашої Америки. Книжка до такого альбуму малиби бути однакою з подан-

ням імені вояків-чкі, родичів, громади-оселі, відділу військової служби, ранги, відзначиння, тощо. Значить, що треба, щоби кожна українська одиниця, служачи при мілітарній організації, виробила собі фотографію. Ходить про те, щоби з покінченням війни, з днем перемоги, виготовити такий альбум як дорожу пам'ятку для нас і нашого покоління. Цей альбум матиме незвичайне значиння серед нашого громадянства. Згодом настануть попит за поодинокими альбурами, щоби довідатись, хто і де служив-ла, що це за людина, а з цим прийде і взаємне запізання, порозуміння, виміна думок, може і признанн - а то й родинна з'ючка. Це є дуже поважна справа для добра наших дітей, для добра нашого народу, для добра нашої держави-Америци. Недавно один визначний американський священник виголосив промову до молоді, завзиваючи її, щоби родинна з'ючка повсталла з тої самої нації, бо така з'ючка, як покаже життя-практика, є найтривкіша, і дає добру заперку розвоєви церкви, інституції, а що найважливіше - родині, що є підставою нашої держави. Ця справа є дуже поважна, бо від цього залежить добро нашого покоління, розвіи нашої церкви, наших інституцій, нашого українського культурного життя в нашій вітчизні-Америци.

Признають, що українська родина назагал є моральна і ідеїна та стремить до чогось кращого, ліпшого. Коли взьмемься критично економичну сторону родини, то наші діти, маючи таку саму спроможу, як діти інших націй, жили і живуть значно ліпше в родинній азучі з членами своєї нації, ніж мішаної. Від чогож отже залежить родинна з'ючка, як не від контакту, порозуміння, виміни думок, згоди характерів, признанн, взаємного привичання, а вкінці й любови. Тут не ходить про одиниці, а про загал, та про пам'ять корінного пня. Ця справа дуже часачі.

Наконєць справа тривкого мира, справа вільної людини. Віни наоносят руйну, розриває сімю, запроторює одні, чи другі нації в економичну чи політичну неволю. Історія недвозначно виказує, що гнет малих чи більших націй, мусить ажінці нанести війну з причини Богом даного права людини стремити до свободно-го розвою та бути рівним в сімі цивілізованих народів. Якаж доля стрінуца української нації? Неволя! Це, здається нам, є теж і причиною европейської війни, бо багата українська земля та великий український нарід - так сказати політичною і економичною ринвоюгою европейського мира. Ажін теж міг бути мир, коли ту рівновагу, себто Україну, розчвертовано.

Тепер Німеччина з Гітлером, ініціатором нової політичної ідеології її "нового порядку" в Европі, спричинила другу, світову війну. Ціль Гітлера: правління над світом - запанування над Україною. Тому, що він, будучи союзником Москви, напад на москалів, а не москаль на Німеччину, демократія світа стала по стороні Москви, а українська звольнозна справа знайшлася в скрутному положенн. Ось ту страшну війну наша батьківщина Америка вииграє разом з іншими демократіями. Та суть справи є не тільки у вигрі війни, але й у вигрі тривкого - справедливого мира. Перешкодою щодо справедливого мира теж і для України є політика Росії та Польщі, бо

обидві держави хотять знова панувати над українським народом. Обовязком цієї організації буде виказувати перед любителями демократії й любителями тривкого мира, що тільки справедлива розвзючка українського питання дасть заперуку такого тривкого мира, якого ційлий світ так бажає. Наша ціль: систематично й науково представити правду і нею боронити свободу українського народу.

Україні! "Організація Родичів Американська-Української Вояків-Чок" має стати речником нашого громадянства. Релігійні чи політично-партійні ріжінці не мають тут місця. Цєю органіцією наше громадянство має виступати, як одна цілість. Цілію цієї організації є піддержувати та збільшувати ряди наших всіх теперішніх церков, наших заперомовних організації, наших установ, товариств та братств, додаючи їм свіжих сил, молодіої пощи - нашу дітвору. Далгого проситись наше все священство, наші провідні сили всіх наших заперомовних організації, товариств, братств та громад доложити руки до створення такої організації в кожній громаді-оселі, щоби можна було збудувати централу для добра внього громадянства, для добра нашого будущего покоління, для добра нашої вітчизни - Америци, для добра великого, мученого українського народу.

Тому до праці батьки, матери, брати - сестри, жінки - мужі наших вояків-чок з вірою в перемогу і нашу правду.

За "Організацію Родичів Американської - Української Вояків-Чок" в Нью Йорку: П. Хома, председник; Ст. Чосник, скароник; Я. Мирус, фін. секр.; Станіслава Гурич, рек. секр.

ПОЗЕМЕЛЛЯ І ВОЕННА ПРОДУКЦІЯ.

З переходом Галицької Армії за Збруч в липні 1919 р. треба було розвзювати не тільки нові стратегічні питання, але також питання військового транспорту. Хоч терен Великої України зближений до галицького поземелля, а всеж такі в перших днях брак доріг, пісковата та глиняна земля, майже унерухомилі цілу українську армію. Треба було залишити тяжні муніципійні вози, перековувати коні, брати на "тачанки" машинові кресі, словом треба було зреформувати цілий вигляд армії та приновити її до нового терену.

На днях надійшли відомості, що і совєтські летунні передали американським газетарям певні завваги, як уліпшити літаки Арікобра, яких тепер вживають на совєтським фронті. Якж це завваги?

Треба будувати сильніші прилади до осадання літаків, бо теперішні ослаблі для російського терену.

Вставити нові радіатори для отрівання, спеціально на зиму; електричні прилади заскладні. Ці та інші завваги, які подають совєтські летуни, вказують, що кожна країна має свої властивості і армія мусить їх вивчати, щоби і продукція воєнного матеріялу відповідала вимогам поземелля даної країни.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МЕНВІЛ, Р. АН. Мисічні збори Тов. ім. Д. Драгоманова, від. 181, відбуються в неділю, 4. липня, в годині 3. пополуноч в У. Н. Домі на Компліт Гіт. Обовязком є всіх членів прийти на означений час. Ю. Ясінчук, предс.; П. Тиняк, кас.; П. Черкас, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. - Першічі збори Тов. Запорозький Сім. від. 234, відбуються в суботу, 3. липня, в сали У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул. На ці збори просимо всіх членів прийти на час, бо є дуже важкі справи до поладження, як також уряд і контролі здадуть звіт зі своєї праці за другий квартал. За уряд: П. Сташко, предс.; І. Плат, секр.; С. Моніла, секр.

Купуйте Воєнні Бонди!

НА ПРОДАЖ ФАРМИ 34 АКРИ, з кімнатний дім (бонгазов), курники на 1500 курей та інші будинки. Ціна \$3,500. 9 АКРИВ, мураваний дім на 6 кімнат з всім уліпшеннями і двома гаражами. Відповідна до планування курий і корів. 30 миль від Нью Йорку, близько R. R. Station. 14 АКРА, прекрасний дім на 8 кімнат з всім модернішим уліпшеннями гараж і курники, близько R. R. Station, 27 миль від міста Нью Йорку. Маємо в нашому реєстрі більше фарм. Приійть 3 ц. степки, а ми випишемо вам повну лістку. STEPHEN D. SATZEWICH 32 E. 7th ST., NEW YORK CITY Tel.: GRamercy 3-0713 Задержіть мою адресу.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок - Шкірка. ● Аналіза крови для подружого свідомства. ● Геморoids й желакі лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697

БОЛІНІГ

Ранн на ногах, опухлі ноги, набранні шишки, болочі ноги, флебіте (запалення жил), напухлі або болочі коліна чи істочки і болочі коліна успішно лікуємо новими европейськими методами без операції. Лікує згрубіліна літок і котівки. Офісові години: щодня від 11-2 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі. Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ

Урядові години: Від 1 до 3 пополу.; від 6 до 8 ввечір. В неділі згідно з умовою.

ДІСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ ФАБРИК у будинку Робота печерами або ранками. \$14.00 за південн. Голоситесь до: 15 WHITENALL ST., Room 210, Близько South Ferry NEW YORK, N. Y.

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САЛУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ. А ріжкого рода бізнеси. Продажо живої ноїтарійні справи. Продаю ріжкого рода аскурацію PETER BARTKIW Real Estate & Insurance Broker Notary Public 309 E. 14 St., New York, N. Y. Phone AL. 4-8254

ДО ВИНАЙМУ ПОМЕШКАННЯ

4 кімнати з уліпшеннями на Ріорк вулиці, близько Берик вулиці. Услуга сторожа. Низький рент. Вольно старших людей. 4 кімнати й купальня, з всім уліпшеннями, без огріття. Обслуга сторожа. Липден севню, близько Булевару. Вудлван севню, близько Джексон севню. Вольно старших людей, щоб буні сторожами. Часть ренти. 6-фамілійний дім без огріття. 4 кімнати з купальною і всім уліпшеннями. Сівно севню, близько Булевару. 3 кімнати з купальною і уліпшеннями. Огріття, услуга сторожа. Голоситесь до: GEO. H. HUNT 277 WOODLAWN AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є побувала нагода для всіх, що терплять на недомагання шлука й шпробували коштовні ліки й зела, а не найшли полечки. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Милертон, котрих не заперюється ні вартість, а споживається в натуральній формі. По житті прики переконаетесь, як скрутно діють в недомаганнях така, як квас шлуку, газу, нестерпність, запір, брак апетиту, білий головні й інші недомагання, котрі походять до злого травлення. Щоби переконаетесь, пишіть по пробку. Спеціальна Оферта по злижених цінах. | \$1.00 за 1 коробку Милертону | \$1.50 за 2 коробки Милертону | \$2.00 за 3 коробки Милертону. Питайте за змілля Милертон у вашій сусіній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK, N. J. Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важкі лише при замовленні просто з головного офісу.

GIRL WANTED Knowledge of bookkeeping and typewriting NECESSARY Ability to read Ukrainian preferred. Apply UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, NEW JERSEY.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА - ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН І вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4846

МІРОН ЛІТВІН І СІНІ УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга шпра і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК Іван Бунько зорганює погребні справи на низькій як \$150. ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 6th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІО І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ПРЕМА УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК Залишель похоронні в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОХОЛІЦЬ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) B R O N X, N. Y. Tel.: MEtrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 794. Пійманий.

Тарзан боровся як лев перед несподіваним нападом дику-нів.

Але його скоро перемогли силою числа.

Хоча він був бранцем, Тарзан невстрашно сказав: „Чого хочете від мене?”

„Ми ловимо всіх чужинців”, відповів провідник; „наш начальник рішить твою долю”.